

Regionledningskontoret
Louisa Jakobsson

2023-11-06

Dnr: RÖ 2023/8484

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Diarienummer Ju2023/01620

Yttrande över remiss - Förstärkt skydd för den personliga integriteten - behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök (SoU 2023:37)

Region Östergötland har beretts möjligheten att yttra sig över remissen "SOU 2023:37 Förstärkt skydd för den personliga integriteten - behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök". Utredningen har haft till uppdrag att utreda behovet av stärkta åtgärder kring skyddet mot oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp samt omvändelseförsök av HBTQ-personer. Uppdraget är primärt att överväga skärpta regler samt oavsett ställningstagande i sak lämna förslag som innebär en kriminalisering.

Yttrande

Region Östergötland har, utifrån de aspekter som regionen har att beakta, följande synpunkter på förslagen som presenteras i utredningen:

Del 1: Oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp

I SOU 2023:37 görs bedömningen att åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldsintyg, oskuldsingrepp och omvändelseförsök redan är reglerat via hälso- och sjukvårdens regelverk såsom hälso- och sjukvårdslagen samt patientsäkerhetslagen.

Region Östergötland välkomnar föreslagna ändringar i den straffrättsliga regleringen och tillstryker förslaget. Region Östergötland ser utöver det behov av att ytterligare klargöra det tillsynsansvar som genom lagförslaget tillfaller Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO). Det handlar om att försäkra organisationens kapacitet att granska legitimerad personal, inklusive anmälan till hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd angående återkallelse av legitimation och annan behörighet.

Regionledningskontoret
Louisa Jakobsson

2023-11-06

Dnr: RÖ 2023/8484

Del 2: Omvändelseförsök av HBTQ-personer

Avseende omvändelseförsök av HBTQ-personer anger SOU 2023:37 att hälso- och sjukvårdspersonal som utför omvändelseförsök bör strida mot 6 kap. 1 § PSL varvid ingripande från vårdgivaren eller IVO kan bli aktuellt.

Region Östergötland önskar understryka de långtgående negativa effekterna som så kallade omvändelseförsök, i ordets vida bemärkelse, har på en utsatt persons psykiska och sociala hälsa. Effekterna av att vara kontrollerad, styrd och tvingad till en annan sexuell läggning än personen har får långt skadliga konsekvenser. Särskilt utsatta för stigmatisering är sårbara grupper såsom barn, personer med psykisk ohälsa och personer med funktionsvariationer. Region Östergötland ser ett stort behov av att hitta alternativa åtgärder till kriminalisering för att förebygga och belysa beteendet.

Det är viktigt att skapa tydliga strategier för att arbeta för inkludering och mot icke-diskriminering av HBTQ-personer. Det kan vara svårt för personer som utsätts för omvändelseförsök att själva identifiera dessa, eftersom personen kan ha internaliserat värderingar, själv önskar förändring eller "förstår" varför omgivningen vill se en sådan förändring¹.

Marie Morell
Regionstyrelsens ordförande

Mikael Borin
Regiondirektör

¹ MUCF, Unga hbtq-personers utsatthet för omvändelseförsök i Sverige, 2022